

Cal Ros de les Cabres; Can Mandri; Verals de Colomines; Vil·la d'Ocata

El Masnou

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Entre els carrers Santiago Rusiñol i Ciutat Vila Jardí

Coordenades:

Latitud: 41.48245
Longitud: 2.32496
UTM Est (X): 443644
UTM Nord (Y): 4592536

Classificació

Número de fitxa 08118 - 5
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà
Segle IIaC-VdC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: en part urbanitzat
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (Pla Parcial 1989)) i Llei 9/93 i Decret 78/2002
Número inventari Si (CC.AA , 3341)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament del Masnou (Passeig Prat de la Riba, 1)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

Important vil·la d'època romana que s'erigeix al segle II aC i es manté productiva fins el baix imperi, amb una fase de màxim esplendor datada en el segle II dC.

Fou descoberta en el segle XIX, l'any 1899, quan el seu propietari d'aleshores, Thomas Morrisson, va emprendre extenses excavacions, fruit de la seva relació i coneixença amb Puig i Cadafalch. Els resultats d'aquestes excavacions no es van publicar mai.

El setembre de 1946, J. Serra Ràfols hi va dur a terme una excavació que permeté documentar un mosaic, i a sota un nivell de terra fosca amb abundants fragments de ceràmica ibèrica i campaniana. Xavier Barral, l'any 1978, va publicar un estudi dels mosaics documentats on apuntava l'existència de dues fases constructives: la primera a la segona meitat del segle II dC i la segona a la primera meitat del segle IV dC. Als anys 80 del segle passat es realitzaren diverses intervencions arqueològiques amb l'objectiu de delimitar l'abast territorial, històric i estratigràfic del jaciment. També, entre 1989 i 1990, tot i els treballs anteriors i a conseqüència d'unes obres realitzades sense control arqueològic al carrer Fontanills, es va realitzar una nova intervenció arqueològica destinada a documentar l'afectació que havien patit les restes i excavar dos forns i diversos murs amb paviments associats, que semblaven confirmar la presència d'un centre productor, juntament amb la notícia de l'existència d'un tercer forn a la cruïlla del carrer Sant Miquel i Verge de Núria i un abocador on apareixia àmfora del tipus Pascual 1. És possible que aprop de la vil·la romana hi hagués una necròpolis, ja que en el número 34 del carrer de Nostra Senyora de Montserrat es va descobrir un enterrament de tegulae i notícies anònimes de principis de segle XX, també parlen de monedes trobades en enterraments.

Observacions:

(Continuació bibliografia)

PELLICER, J.M. (1930). Troballes arqueològiques. La il·lustració llevantina romànica de Masnou, dins Butlletí del Centre Excursionista de Premià, núm. 43. Premià de Mar.

PREVOSTI, Marta (1981). Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro. Caixa d'Estalvis Laietana, Mataró.

PREVOSTI, M.; SANMARTÍ, J.; SANTACANA, J. (1987). Algunes hipòtesis sobre els objectius i estratègies de la colonització romana a la costa central de Catalunya, dins les Jornades Internacionals d'Arqueologia Romana. De les estructures indígenes a l'organització provincial de la Hispania Citerior. Granollers.

PUIG i CADAFAALCH, J.; FALGUERA, A.; GODAY CASALS, J. (1934). L'Arquitectura Romana a Catalunya. Barcelona.

RIBAS, Marià (1976). El Maresme en els primers segles del Cristianisme. Barcelona.

SAGARRA i TRIAS, Ferran (2007). Proposta del Pla Especial del Patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del Masnou. Carracedo-sotorra-arquitectes, scp. Inèdit.

SANMARTÍ, J. (1987). Laietania ibèrica. Estudi d'Arqueologia i Història. Barcelona.

SERRA i PAGÈS, R. (1928). Crònica del centre, dins Butlletí C.E.C / Barcelona.

SERRA RÀFOLS, J. de C. (1962). Joyas antiguas de Estañol (Gerona), dins Archivo Español de Arqueologia, núm. 35-36. Madrid.

SERRA RÀFOLS, J. de C. (1928). Baetulo-Blanda. Forma Conventus Tarraconensis. Barcelona.

SERRA RÀFOLS, J. de C. (1960). Restos antiguos y columnas de procedencia barcelonesa descubiertas en la barriada de Sants, dins Cuadernos de Arqueologia e Historia de la Ciudad, núm. 1. Barcelona.

SERRA-RÀFOLS, J. de C. (1962). Estratos ibéricos debajo de villas romanas en la Costa Catalana,

dins VII Congreso Nacional de Arqueología. Barcelona.

VICENS, F. (1948). Les restes romanes del Masnou, dins MUSEU. Mataró.

Història

Fou descobert i excavat l'any 1899 per Thomas Morrisson que n'era el propietari. Aquests treballs no es van publicar i les restes documentades foren tapades l'any 1902 per la seva vídua.

El 1946 fou excavat per J. Serra Ràfols.

L'any 1959 consta que Lluís Galera, aficionat local, hi intervingué.

No és fins els anys 80 (1984, 1986, 1989 i 1990) que s'hi tornen a fer excavacions.

L'any 1992 s'efectua un control arqueològic de les feines de restauració de la masia.

Bibliografia

ALBERTINI, E. (1913). Sculptures antiques du Conventus Tarraconensis, dins l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans (1911-12). Barcelona.

ALMAGRO, M.; SERRA, J.C.; COLOMINAS, J. (1945). Carta Arqueológica de España. Provincia de Barcelona. Madrid.

ANÒNIM (1901). Crònica del Centre, dins Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya , núm. 11. Barcelona.

ANÒNIM (1900). Excursió a Ocata, dins Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, núm. 10. Barcelona.

BALIL, A. (1963). El poblamiento rural en el Conventus Tarraconensis, dins Celticum IX. Paris.

BARRAL, Xavier (1978). Les mosaïques romaines et médiévales de la Regio Laietana: Barcelone et ses environs. Barcelona.

BASSEGODA i MUSTÉ, Pere (1928). Masnou, notas para la contribución al estudio de la historia de Masnou. Ediciones Iberia.

BURÉS, Lluís i MARQUÈS, Anna (1991). La vil·la romana de Cal Ros de les Cabres (El Masnou, el Maresme). Notícia de les darreres campanyes d'excavació, dins Laietània, núm. 6. Mataró.

CARRERAS CANDI, Francesc (1903). Les aigües i banys de Barcelona, dins Butlletí de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, II Barcelona.

CARRERAS CANDI, Francesc (1904). Excursió a la casa romana d'Ocata (Masnou), dins Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, núm. 14. Barcelona.

CARRERAS CANDI, Francesc (1904). Orígens de la riera d' Argentona. Barcelona.

Carta Arqueològica del Maresme: El Masnou (2009). Inventari i Documentació del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

CASADES, P. (1902). Descubrimientos arqueológicos en Ocata (Masnou), dins Revista de la Asociación Artístico-Arqueológica Barcelonesa, III. Barcelona.

CUOMO di CAPRIO, N. (1972). Proposta di classificazione delle fornaci per ceramica e laterizi nell'area italiana, della preistoria a tutta l'epoca romana, 11. Sibirium .

CUYÀS, J. M. (1949). El Palau, important construcció del terme de Teià, dins Museu, 67-69. Mataró.

ESTRADA, J. (1969). Vías i poblamiento romanos en el territorio del área metropolitana de Barcelona. Barcelona.

FERNÁNDEZ, P. (1972). Hallázgos arqueológicos, dins La Vanguardia del 18 d'octubre de 1972.

FERRER, C. (1978). Notes històriques i tradicionals de la vila de Teià . Argentona.

GALERA, Ll.; ARTÉS, S. (1975). Notes històriques de la parròquia de Sant Feliu d'Alella. Segons dades de l'arxiu parroquial i altres fonts. Alella.

- GIRALT, C. i PERA, J. (1985). El Masnou ahir i avui. Caixa d'Estalvis de Catalunya i Ajuntament del Masnou.
- GOMIS, C. (1980) La Província de Barcelona, dins Geografia General de Catalunya. Bilbao.
- JÁRREGA, R. (1988). El poblament tardo-romà a la zona de Rubí, dins Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, núm. 28. Rubí.
- JÁRREGA, R. (1987). Un possible taller i una nova estampilla amforal de la vil·la romana de Cal Ros de les Cabres (Ocata - El Masnou, Maresme), dins El vi a l'antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani occidental. I Col·loqui Internacional d'Arqueologia Romana. Badalona.
- le NY, F. (1988). Les fours de tuiliers Galloromains, dins Documents d'Archéologie Française, núm. 12. Paris.
- MARQUÈS, A.; RODRÍGUEZ, A. (1993). Època romana-antiguitat. Campanyes 1982-1989, dins Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya. Barcelona.
- MARQUÈS i SINCA, Anna (1989). Memòria d'excavacions Cal Ros. Direcció General del patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.
- MAYER, M. ; RODÀ, I. (1996). Epigrafia, dins Fonaments, núm. 30-31. Barcelona.
- OLESTI VILA , Oriol (1995). El territori del Maresme en època republicana (s. III -I a. C.). Estudi d'Arqueomorfologia i Història. Caixa d'Estalvis Laietana. Mataró.
- PELLICER, J. M. (1902). Mataró. Synthesis historial d'aquesta ciutat en relació ab sa major gloria las santas patronas y patricias Juliana y Symphroniana Verges y Martres . Mataró.

